

PROKURATURA REJONOWA
Kielce - Wschód
ul. Sarmatorska 106
25-116 Kielce

(oznaczenie Prokuratury)

Sygn. akt 4 Ds 303/15/D

ODPIS

POSTANOWIENIE o umorzeniu dochodzenia

Dnia 24 listopada 2015 roku

Mariusz Jakubiak – prokurator Prokuratury Rejonowej Kielce - Wschód w Kielcach po zapoznaniu się z aktami o sygn. 4 Ds 303/15/D w sprawie zamieszczenia na portalu społecznościowym „Facebook.com” wpisu znieważającego osoby z powodu ich przynależności etnicznej, tj. o przestępstwo z art. 257 k.k.
- działając na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 325a k.p.k.

postanowił:

umorzyć dochodzenie w sprawie publicznego nawoływania w dniu 4 września 2015 r. przez użytkownika posługującego się personaliami za pośrednictwem portalu „www.facebook.com” do nienawiści na tle różnic narodowościowych, tj. o przestępstwo z art. 256 § 1 k.k.
- **wobec stwierdzenia, iż badane zachowanie nie wypełnia znamion czynu zabronionego.**

Uzasadnienie

W dniu 14 września 2015 r. do Prokuratury Okręgowej w Kielcach wpłynęło zawiadomienie złożone przez Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”. Wyżej wymienione stowarzyszenie zajmuje się monitorowaniem treści upublicznianych w Internecie oraz inicjowaniem postępowań przygotowawczych przez właściwie miejscowo jednostki terytorialne Prokuratury.

Z treści pisemnego zawiadomienia wynikało, iż w dniu 4 września 2015 r. na stronie internetowej:

„<https://www.facebook.com/noszkurwamac/videos/10156446888640206/>” pod filmem ukazującym emigrantów poruszających się po terenie Węgier osoba posługująca się personaliami zamieściła następujący komentarz: „Czasem wydaje mi się że przydawałyby się dawne sposoby wprowadzenia spokoju i dyscypliny. Rozstrzelać pięciu dla przykładu i by się zrobiło spokojnie”. Na filmie tym uwieczniono emigrantów oczekujących na odjazd pociągu. Część z nich wyrzucała na tory wręczane im przez funkcjonariuszy Policji butelki z wodą oraz żywność.

W wyniku przeprowadzonych czynności funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w ..... zdołali ustalić, iż autorem badanego komunikatu był zamieszkały w .....

Przesłuchany w charakterze świadka po pouczeniu o treści art. 183 k.p.k. .... oświadczył, iż jest uczniem ..... klasy Technikum ..... Wymieniony potwierdził również autorstwo spornego komunikatu, a następnie wyjaśnił, jakimi motywami się kierował. Według świadka, jego komentarz wyrażał dezaprobatę dla naganego zachowania osób uwidoczonych na nagraniu, którzy wyrzucali otrzymane od władz węgierskich produktu spożywcze. .... oświadczył, że emigranci

zachowują się niewłaściwie również w stosunku do funkcjonariuszy Policji i żołnierzy, niejednokrotnie wszczynając zamieszki, albowiem ich jedynym celem jest skorzystanie z opieki socjalnej zagwarantowanej przez niemieckie władze. Wymieniony oświadczył, że nie jest rasistą i nie przejawia uprzedzeń narodowościowych. Wyraża on natomiast dezaprobatę dla działań polegających na celowym niszczeniu pożywienia oraz wszczynaniu zamieszek z udziałem Policji i wojska. Jego celem było wyrażenie tylko i wyłącznie własnego zdania (co świadek zaakcentował), iż granica Unii Europejskiej powinna podlegać szczególnej ochronie, a patrolujący ją funkcjonariusze powinni mieć prawo do użycia broni – zwłaszcza gdy są atakowani kamieniami. W swojej wypowiedzi odnosił się jedynie do naruszenia ładu i porządku na granicy, a nie dyskredytował emigrantów wyłącznie ze względu na ich pochodzenie narodowościowe. Świadek wyraził również ubolewanie wynikające z odczytania komunikatu wbrew towarzyszącym mu intencjom.

Przesłuchana w charakterze świadka wychowawczyni klasy technikum i w oświadczyła, że jest dobrym uczniem i nigdy nie słyszała, aby publicznie wypowiadał się on krytycznie o uchodźcach.

Podobne zeznania złożyła matka wymienionego – jego ojciec oraz brat. Według nich, nigdy nie okazywał w domu symboli antysemitowskich lub rasistowskich, nigdy nie wypowiadał się niewłaściwie o emigrantach lub osobach o innym wyznaniu lub religii.

Wyżej wymieniony nie nadużywa alkoholu, prowadzi zdrowy tryb życia i nie odnotowano interwencji w stosunku do jego osoby w miejscu zamieszkania.

Należy wskazać, co następuje:

Przestępstwem jest czyn zabroniony pod groźbą kary przez obowiązującą ustawę, zawiniony i szkodliwy społecznie w stopniu większym niż znikomy. Przez odpowiedzialność karną należy rozumieć ponoszenie konsekwencji prawnych popełnienia przestępstwa określonych przez prawo karne. Podmiotową podstawą odpowiedzialności karnej jest вина indywidualna przypisana w trybie określonym przez prawo (zasad *nullum crimen sine culpa*). Dla zaistnienia przestępstwa konieczne jest wystąpienie wszystkich przesłanek określających odpowiedzialność karną. Chodzi tu zarówno o przesłanki obejmowane pojęciem formalnej definicji przestępstwa (zabronienie czynu przez obowiązującą ustawę karną określającą jego znamiona) jak i definicji materialnej (ujemna społecznie treść czynu, jego społeczna szkodliwość). Polskie prawo karne opiera się na tzw. kompleksowej (formalno- materialnej) definicji przestępstwa.

Przepis art. 256 § 1 k.k. stanowi: „kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści *na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych* albo ze względu na bezwyznaniowość...”.

Istotą tego przepisu jest więc szczególna przyczyna karygodnego zachowania sprawcy i cel jaki swoim działaniem chce osiągnąć, a więc wywołanie u odbiorcy uczucia wrogości wobec innych osób ze względu na ich nieakceptowane pochodzenie narodowe. W ustalonym stanie faktycznym wniosku takiego nie można sformułować, albowiem

swoim działaniem nie zmierzał do wywołania nienawiści do wszystkich osób pochodzenia syryjskiego, lecz piętnował indywidualne osoby, których zachowanie uwieczniono na badanym filmie oraz inne osoby naruszające prawo. Jego komentarz zmierzał w istocie do wyrażenia własnej dezaprobaty dla zachowań poszczególnych osób, a nie wywołania ogólnego uczucia nienawiści do wszystkich obywateli pochodzenia

syryjskiego. Także i tych, którzy korzystają z przyznanej im pomocy i prawa nie naruszają. Z tych względów swój wpis rozpoczął od słów: „Czasem wydaje mi się....”

Nie ulega wątpliwości, iż działał pod wpływem wzburzenia wywołanego prezentowanym materiałem filmowym. Nie zapanował nad emocjami i sformułował badany komunikat zawierając w nim bardzo kontrowersyjną treść. Tym niemniej, nie nawoływał do użycia broni wobec wszystkich emigrantów pochodzenia syryjskiego jedynie ze względu na ich narodowość, ale do tych, którzy naruszają prawo. Nie ze względu na ich nieakceptowane pochodzenie, ale nieprawidłowe zachowanie i brak szacunku dla przestrzegania prawa.

Należy wskazać, iż stroną podmiotową przestępstwa z art. 256 § 1 k.k. jest umyślność wyłącznie z zamiarem bezpośrednim. Ustawodawca jednoznacznie określa cel zachowania sprawcy jako zachowanie podejmowane w celu rozpowszechniania treści określonych w § 1 (przestępstwo kierunkowe). Nie miał takiego zamiaru i swoim działaniem nie dążył do naruszenia wskazanej normy prawnej. Jego zachowanie mogło wywołać wrogość, lecz nie do ogółu Syryjczyków, a jedynie do tych osób, które naruszają prawo i *na tle ich karygodnego zachowania*.

W tym stanie rzeczy – postępowanie w niniejszej sprawie umorzono wobec stwierdzenia, iż badany czyn nie zawierał znamion przestępstwa z art. 256 § 1 k.k.

Prokurator Prokuratury Rejonowej
Mariusz Jakubiak

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1a kpk, art. 325a kpk oraz art. 465 § 2 kpk):
  - stronom procesowym,
  - instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
  - osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228-231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270-277, art. 278-294 lub w art. 296-306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – dochodzenia*) lub o jego umorzeniu. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1a kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330 § 2 kpk, art. 55 § 1 kpk). Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).
2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1a kpk, przysługuje prawo przejrzania akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).
3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 kpk).
4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a kpk).
5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 kpk).

Zarządzenie:

1. Stosownie do art. 100 § 2 w zw. z art. 106 kpk, 140, 306 § 1a i 325a*) kpk odpis postanowienia doręczyć:
- pokrzywdzonemu(ej): nie doręczać – a/a
2. Stosownie do art. 305§ 4 k.p.k. zawiadomić osobę składającą zawiadomienie o przestępstwie, jeżeli nie jest uprawnioną do złożenia zażalenia na podstawie art. 306 § 1a pkt 3 k.p.k. k -1

Prokurator Prokuratury Rejonowej
Mariusz Jakubiak

WYKONANO

dnia 2015-11-24
REFERENDARZ

Mirosława Subocz